

Հարցազրույց

1-ին էջից

Մեր երկրի դժվարագույն հետևակախուռնի հենց առաջին սարում Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանի հիմնադրումը նշանակալի էր մեր կրթական համակարգում՝ ուսուցման արեւմտյան չափանիւշերի ու մեթոդների ներդրմամբ, միեւնոյն ժամանակ նաեւ խորհրդանշական էր: Կարճ ժամանակամիջոցում համալսարանական սահմանափակ ծրագրերն ընդլայնվեցին, եւ կրթական զարգացումների հասասուն ձանադարի անցավ: Մեր գրույցը համալսարանի նախագահի հետ հասցեատեղի վերադարձնելու մասին անհատական զրոյթն էր:

Դ-ր Պողոսյան, ինչո՞ւ էիք դիմումներ ունեւ Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանի յոթամսյա աւխասանալիին Ձեր փորձից, եւ ինչո՞ւ էիք զարգացումներ են ստալալում:

- Համալսարանը, որ բացվեց Հայաստանի անկախության օրը՝ սեղեսեմբերի 21-ին, ընդամենը երկու ուսումնական ծրագիր եւ 101 ուսանող

- Որքանով սեղակ են, քաջանալարներին աւխասանալով աղալուով եւ համալսարանում գործում:

- Այո, քաջանալարներին եւ կարիերայի զարգացման գրասենյակը աւխասանալներն այդ ուղղությամբ եւ կազմակերպում, եւ քաջանալարները մասնաւորապէս էլեկտրոնային կաղի մեջ են, սեղակալում են բոլոր նորութուններին եւ առաջալերում: Իմն համարիմ եւ նրանց եւ իմ կարծիքներն են հայեցել, նաեւ՝ խորհրդակցութիւններ, թէ՛ աւխասանալի որոնման ձեւերի, թէ՛ հարցազրույցներին բարձր մակարակով դասասուլելու, գործասուին իրենց գիտելիքները, կարողութիւնները ձիոս ներկայացնելու առումներով:

Կուզեի, որ համալսարանն իր քաջանալարներին հետ ալելի սերացներ կաղերը եւ փոխադարձ լինելին այդ հարաբերութիւնները, այնդէս, որ նրան կլանի ընթացում իրենց զգան համալսարանական ընդհանուր դաւսի մեջ, որդես այդ ընսանիի անդամ: Դրան զսնկող ուսանողներին նույնդէս փորձում են կաղել համալսարանի աղղիացիայի հետ, նրանց մի մասը Նյու Յորկում է, Վաւիցոսնում, Կալիֆոռնիայում:

- Համալսարանական ուսանողը իր սացան կրթության դիմաց վճարում է դրա մեկ երրորդ միայն, որ սարեկան քուրջ 3000 դոլար է կազմում: Համալսարանի ֆաղակալանության ամենակարեւոր կեցողութեւն ուսանողի՝ անվճարունակության դասառնով դուր ջողնելն է: ՀԱՀ-ի դասակարգումն է հայթայթել այդ անհարմութես զումարը: Համալսարանը ընդունելութիւնը բացառաղէս գիտելիքների հիման վրա է անցկացնում, ալելի ուսանողը հարադարձում է սղղակալան դայմաններին: ԱՄՆ-ում սա կոչվում է «կարիների դիմաց կուր ուուում», այնսեղ աս փչ համալսարաններ կան այս սկզբունով գործող կարելի է սա ձեակերղել որդես վճարողակալության անսեսան ընդունելութիւն: Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանը որդերել է նման սկզբունով, որը նույնդէս մեր միսիայի կարեւորագույն մասն է: Համալսարանի ուսանողների մոս կեսը սարբեր սեսակի ֆիհանսակալան աջակցութիւն է սասնում:

Արեւելի ուսանողներին ուսան վճարը ամբողջակալան է գանվում, մոս 9000 դոլար:

- Եվ ֆանի՞ սոկոսն են նրան կազմում:

ոչ թէ ի մրցակցութիւն գոյութիւն ունեցողների: Հասասութիւնն իր կառուցվածով եւ մոսեցումներով լինելով ինքնաղղ, որդես ամերիկյան համալսարան, միաժամանակ Հայաստանի Ամերիկյան համալսարան է, որի իմասը, նսանակութիւնը Հայաստանի կառակարութեան, հայկական բիզնես քաջանակներ, կրթական մյոա հասասութիւնների, մսակրական, մսակրալային միջակալերի հետ համագործակցութիւններն են, որն էլ հետագա զարգացումների հիմնակալն երաւիսին է:

Իմնասիղ, ունիկալ սսելով չղթս է ներկակալած մնալ, այլ՝ արձագանել Ազգային ալկաղեմիայի, գիտության եւ կրթական, մյոա նախարարութիւնների դախանցներին, արդուսակես համագործակցել: Երկու ուղղութիւնը՝ ծրագրերի ընդլայնման, ամերիկյան հասկալծին է վերաբերում, հայկական սփյոռղի հետ հարաբերութիւնների ալելի սերացմանը: Իմ փորձաղղութիւնը վկայում է, որ սփյոռղում աս հայեր սեղակ չեն ՀԱՀ-ի գոյութեան, հասկաղթես նրա կարեւորութեան եւ Հայաստանին սկալծ արդունելների մասին: Սփյոռղի հայ ալկաղեմիակալանների, բիզնեսմենների, դոնորների քաջանակներն,

սնեսութիւնը կազազանի եւ աւխասանալի հնարակութիւն կսա մեր ժողովրդին, այնդիսի աւխասանալի, որ իրեն դախի այս երկում:

- Այո, աս կարեւոր դայման եւ հրասաղ խնդիր:

ՀԱՀ-ի ուսանակալ կառուցվածը, ծրագրերը հեսբոնակալ կրթության համար են նախասեսակալ: Հնարակի՞ են այս աղումով փոփոխութիւններ:

- Համալսարանի նդասակը կրթական ուակը առակելագույնիմ մոսեցնելն է: Այսդիսի հիմնակր փոփոխութիւնները դիտել է դիսարելե կրթական ընդհանուր համակարգի դախանցի քաջանակներն: Առայժմ նման որուում չկա, արղաղայի խնդիր է:

- «Փարանագ Անեսիտան» նոր մասնաւեւնը, սփյոռղաղալ բարեկալի նկիրակութեան կառուցվածը, ուսանակալակալ կենսոնի վերածելու հեռանակար կար, նաեւ հարակից այղից կա, որ վերակազմվելու էր կառուցաղաւսանից հետս: Ի՞նչ աւխասաններ են սարվում:

- Շինարարական աւխասանները հիմա էլ արունակվում են, հարսացրել են նոր կառույցի ինեսիերը, հիմնովին վերանորոգել է ինն քենը.

Կրթական համակարգը՝ գիտական սնեսութեան...

ուներ, այժմ ընդլայնվել եւ 7 մասնագիտացված բաժիններ ունի (բիզնես եւ մեմեջմեմբ, արդունաբերական ձարարագիտութիւն, սեղակակալական եւ հարողակակալան սեխնողղղալներ, ֆաղակալան գիտութիւններ, հանրային աղղղաղաղաղութիւն, իրավունք եւ համեմասակալան իրակալան հետագոսութիւններ, անվերեն): Բացի սրանցից յուրահանչուր բաժին ունի իր հետագոսակալան կենսոնը եւ խաչաձեակող մեկ կենսոն՝ միջակալի ուսումնասիրութեան «Հակոբյան» կենսոնը, որսեղ ամեն ուսանող դիտել է դասաղղի որսել թեմա ունենալ ինքնագաղացման համար, անուուոս, այն համոզմամբ, որ աս լուրջ մարահրակներ կան քաղակա միջակալի դախողանման:

- Համալսարանը նյութական դժվարութիւններ, անուուոս, ունի: Չնայած կրթալարները բարձրագան, բայց, Ենթաղում են, բալարար չէ՛ հաղթաղարելու սնեսակալան ձգնաձամի եւ այլ գործոնների հարուցան բարղութիւնները: Այսդիսի իրակալաններում ի՞նչ եւ դասասուլան անել՝ ծրագրերի կալ աւխասանսեղերի կրճասում, թէ՛...

- Անուուոս, սնեսակալան ձգնաձամը աղղում է համալսարանակալան ընթացների վրա: Գոյութիւն ունեցող անձեռնմխելի ֆոնդերի սոկոսներից եւ դրանցից գոյացան եկամուսներից նույնդէս սացվում են մեր նյութակալան միջոցները: Զգնաձամի դասաղղաղաղ այդ եկամուսները նկաղել են, նույնիսկ 2008-ի ձգնաձամից առաջ էլ այդդէս եր, միոս դեֆիցիտ կար բյոզելի մեջ: Ել մեն անհարմութեսութիւն են ունեցել դրամահալակներ կազմակերղելու: Անուուոս, սա իղեալակալան ձեւը չէ, լակ կլինել հալակալան գումարը ալելակցվել դրամալիսին, դա եկամուսը ալելի սեսակալան կարճներ: Վերղին սարիների դժվարութիւնները սղիղել են համալսարանի դեկալարութեանը որուակի կրճասումների զմալ, որն աղղել է նաեւ աւխասալարձերի վրա, այսինմն՝ դախողանակել է միեւնույն մակարղակը, բայց չի բարձրացվել:

- Շաս չեն, 400-ից 40-ը միայն, եւ մեծ մասը հայեր են: Կարծում են, այս թիվը դիտել է մեծացել, կարետ է ուսանողները ներգաղել Իրանից, Հնդկաստանից, Գինաստանից եւ այլ երկրներից, սա փոխում է համալսարանակալան միջակալը, ինեսրագիոնակ կարճում, որը կոզնի հասասութեան վարակիչի ալելի բարձրացմանը: Կրթութեան համար աս կարետ է նման միջակալը: Իմն կարող են վկայել, թէ ուսանալ սարիներին որան ձեծ նսանակութիւն ունեցալ այլազգի ուսանողակալան միջակալը: Հայաստանի համար առակել ես կարետ է, մանակալող որ 98 սոկուր սեղի բնակչութեան էրմիկ հայեր են, եւ այս քնունները, հարաբերութիւններն ալելի լայն հնարակրութիւններ են սսեղծում:

Ուղղում են անդարաղանալ կարետ մի խնդիր ես՝ համալսարանը ամերիկյան հալակասանագում ունի, առակելակալան 7 սարի ժամանակաղընթացով սրված: ՀԱՀ-ը կարողացալ այդ առակելակալանը սսանալ: Դա արունակալան, անընդհակալան ընթաց է եւ ժամակես ալակսուլելուց հետս, վերակալելու է: Սա ուսանողներին գրակելու կարետագույն գործն է, որակեսեւ նրանց հնարակրութիւն է, որակեսեւ նրանց հնարակրութիւն է, որակեսեւ նրանց հնարակրութիւն է, որակեսեւ նրանց հնարակրութիւն է, որակեսեւ նրանց հնարակրութիւն է:

Եթէ կարող են վերաղաղանալ նախկին հարցին՝ թէ ֆիհանսակալ դժվարութիւնների դեղիում ծրագրերի կրճասել, թէ՛ ընդլայնել, աղա վերղինիս դարագայում երկու առաղակ ունեն:

Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանի միսիան հայ ժողովրդին, Հայաստանի կառակարութեան օգնելն է՝ նոր կրթական ձեւեր ներմուծել, դրանք ներգաղել, ընդգրկել ընդհանուր կրթական համակարգի մեջ՝ սկնկակելով նոր արդուններ: Այդ նոր ծրագրերն ու ձեւերն ի հակելումն են,

ՀԱՀ-ի կարետութիւնը գիտակցողների մեջ նրանց ներգաղման համարասալան աւխասաններ եւ հարակր սանել:

- Այսդիսի ծրագրերը ռեսուրսներ են դախանցում՝ մարղկային, աւխասանալային, միջակալային կալմեցողութիւն, աջակցութիւն եւ այլ:

- Սա մարահրակել է, մենք դրամահալակ են կազմակերղում ԱՄՆ-ում եւ հոյս ունեն արժեակր այլ ծրագրերով ես աղաղակել զարգացումները: Չեն ասում, թէ հետ է լինելու, մենք դիտել է սնուալան աւխասեւն: Սահմանակալան ռեսուրսներ ունեն, գանկութիւններ, ծրագրեր կան, բայց զուուուոսն է ղեկս ֆիհանսակալան ծրագրերն իրաղղել:

- Հիմնաղղման առաղին օրերից համալսարանը սսանում է Հայկական բարեգործակալան ընդհանուր միութեան աջակցութիւնը: Ակնակալներ ալելին կարն:

- Տարիների ընթացում, որդես հիմնաղղի մարմին, Հայկական բարեգործակալանը մասաղես օզնել է համալսարանին եւ հիմնակալան բարեարներից է՝ ֆիհանսակալան մասով: Ամերիկյան կողմից, Կալիֆոռնիայի համալսարանը սրամաղղում է ալկաղեմիակալան խորհրակրութիւններ, փորձագետներ, ծրագրերի փոխանակմամբ է աջակցում: ՀԱՀ-ի խորղղի մոս կեսը Կալիֆոռնիայի համալսարանակալան համակարգի սարբեր բաժնունների դեկալարութիւն են, իսկ փոխնախաղակը՝ ոսունակալան գոնով դրողեկսոն է:

Կրթութեան ոսակն ալելի բարձրացելու համար հարակր եւ ալելի անարողղել կաղերը ՀԱՀ-ի, Կալիֆոռնիայի համալսարանի եւ Հայաստանի կառակարութեան միջես: Հայաստանի աղաղակալան սնեսութիւնը գիտության վրա հեմալծ սնեսութիւն է լինելու: Դա է միսունը ամեն աղումով. մենք չունեն անալային բակարար ռեսուրսներ, բնակալան համաձեւեր, նաեւ անեսրի ժողովուրդ չենք: Իսկ գիտական սնեսութիւնը զարգացնելու հիմնակալան հնարակրութիւնը, նախարղաղը փայղում կրթական համակարգ սսեղծելն է: Հասակ երետում է, որ այս ուղղութեանը մեծ ջանք է թալիում: Կրթական հասասութիւնները վերարժետում են իրենց գործունեութիւնն ու դերը: Գիտության եւ կրթության նախարարութիւնը աս ալելի ուսարարութիւն դարձնում է կրթութեան արդունակետութեանը, սարբեր ծրագրեր, զաղալարներ են մեջսեղ հանվում, թէ ինչդէս կրթութիւնը սնեսութեան հետ ուղակիորեն կաղել:

Հուսում, որ մոսակալ սարիները աս ողետիչ քաջան է լինելու կրթութեան համար: Ամենակարետը, որ դա մեր

հասակը, դասուղանները, որ ջերմամեկուսիչ չէին, եւ կոուսն էր աս, փոխարնակեցին նորերով: Ընդլայնվելու եւ գրաղարանը, աղղակալանացվելու են խոհանղային դայմանները: Ինչ վերաբերում է այդու աւխասաններին, այնսեղ արդեն աս ծաւեր սնկվել են, ունեն արղեղոն, որ մսակալան եւ խմամբ է սանում: Թաղաղթարանի, ֆաղաղթարանի հետ կաղի մեջ են, ձարարաղթեղ աս գեղեղիկ ծրագրեր ունի: Սակալան դեռնա լուծված չէ ջրամասակարան հարցը, եթէ թաղաղթարանը ոռողանալ աղաղակալան, այդու աւխասաններն ալելի կարագաղվեն: Շինարարութիւնը առաջ եղած ձանաղարը մնացել է, համալսարանը կսունդ-դուրս է գալիս. բաց է: Նոր քենի ներուն, այղուն հարող մի հասկալծում սրճարանային անկյուն է նախասակում, որը, ինչդէս եւ այղին, որդես հանգսի գոսի, ծառայելու եւ հանոթային:

- «Փարանագ Անեսիտան» մասնաւեւնում բացված «Ազեան» դասակրարաղղ նորութիւն էր, արունակալան եւ արղղ մսակրթային ծրագրերը:

- Պակետարարը մսաղթես գործում է: Դարբերաղ լինում են ցուսահանղեսներ, հանրային բանակրութիւններ, համոզներ, աս լակ դաւանաղղ կա այնսեղ: Չնայած արվեստի ուղղությամբ համալսարանը ալկաղեմիակալան ծրագիր չունի, բայց լակ է, որ այս ձանաղարակով մսակրթը մսնի համալսարանակալան կլան:

- Եվ վերղին հարցը՝ նախկինում եղել էի Հայաստանում եւ ինչդիսին են սղալկրութիւնները հիմն:

- Վերղին սարիներից մի ֆանի անգամ եղել են Հայաստանում, ամենսերկարը՝ երեւ ճարթաղղ, եր ընսանիով էի այսեղ: Շաս հայելի վայր է: Կայելում են կլամիս՝ աղաղթ արղելու օրերը: Երետանը աս մսերին միջակալայ ունի, մարղիկ ջերն են, սալ. ֆաղաղի կենսոնը՝ օղերան, ֆիլիանդնիկը, սրճարանները - աս լակ են սղալկրութիւնները: Եր վերաղաղանում են, սփյոռղաղալ ընկերներս հորղում են՝ զնան-սեսներն Հայաստանը: Շաս բարեկալներ ունեն սարբեր երկրներում, եր այցելում են նրանց Մ. Նահանգներում, Լոնդոնում, Փարիզում, Բեյրութում կան այղուր, սեսում հրաւաղի վայրեր, փայղուն ձարարաղթեսութիւն, սղալկրիչ ելեղեղներ. այս ամենը եր սեսում եւ Հայաստանը չես սեսում, նման է նրան, որ սիեղերի բոլոր մղղրակներում լինես, բայց արել չեսես: Եր վերաղաղանում են Հայաստանից, բոլորին այս մսեղին են ողաղղում:

Տարագուրղը վարեղ սեւալալ ԲԱԳԱՆԱՆԸ

